
The logo for NORA (National Open Access Repository) features the word "NORA" in a bold, green, sans-serif font. The letters are slightly shadowed and set against a background of horizontal green lines of varying lengths, creating a textured effect. The logo is positioned at the top left of the slide, above a solid green horizontal line that spans the width of the slide.

NORA

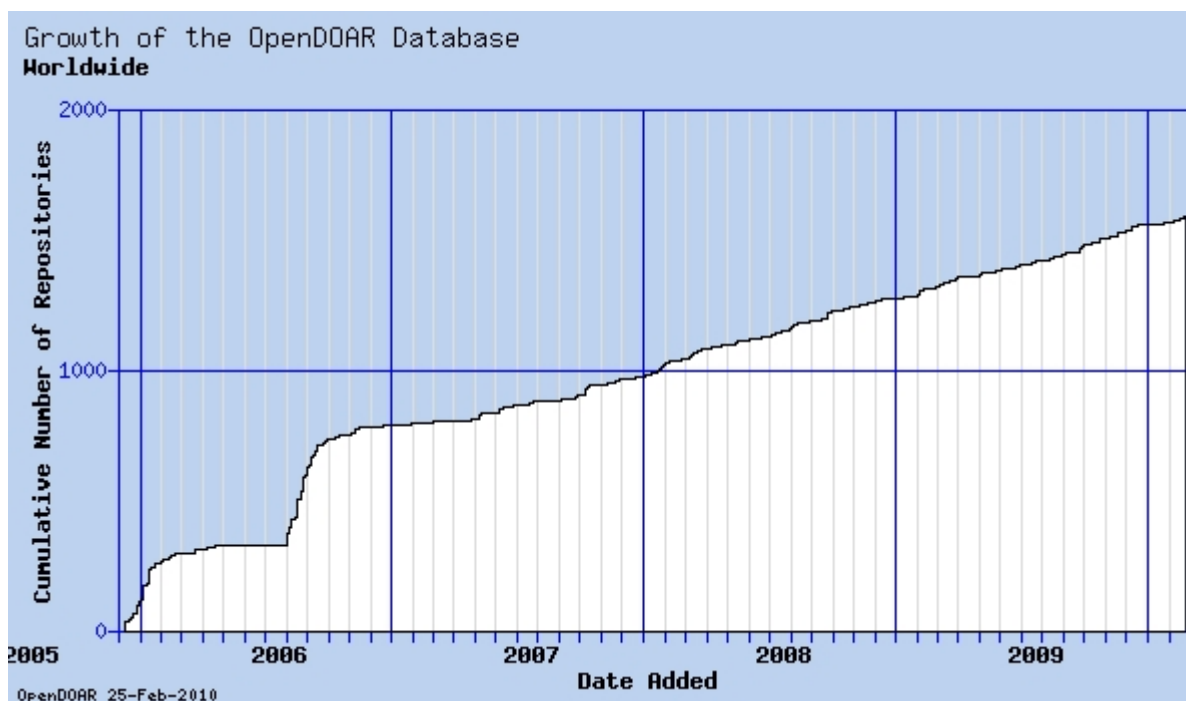
NORA og Open Access

Noen internasjonale perspektiver

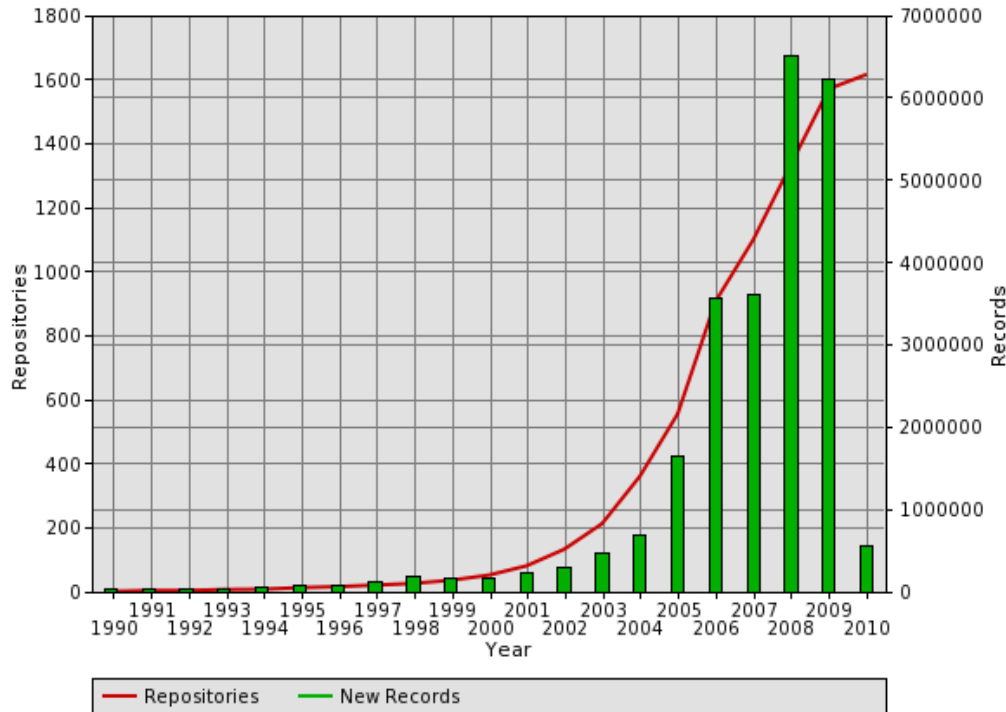
Det 72. norske bibliotekmøte
Hamar, 18. mars 2010

Utviklingen internasjonalt

- Åpne arkiver:
Statistikk fra DOAR (Directory of Open Access Repositories)

Innholdet i arkivene

Data fra ROAR (Registry of Open Access Repositories)
25.02.2010

Grønne søyler er tilvekst i løpet av året, i antall dokumenter (items)

- Har tilveksten stoppet opp?

Utfordringer

- Naturlig at veksten stopper opp
  - De store er allerede med
- Rettighetsspørsmål en hemsko
  - Skepsis til annet enn publisert utgave
    - Blant en del forskere
    - Men ikke blant dem som stiller krav!
  - Forlagene ønsker ikke å gi ved dørene
- Sherpa/RoMEO har god dekning på internasjonale tidsskrift
  - Men dårlig på nasjonale
- Datafangst: lett for studentarbeider, vanskelig for forskningsarbeider

Utvikling fremover

- DRIVER-miljøet (COAR, OpenAIRE) ser ut til å være det EU satser på
  - Norge er med, men litt på sidelinjen
  - Ser ut til å få et globalt omfang
    - USA, Canada, Japan og Kina med i COAR
- Forskningsdata på vei inn i IR-tjenestene
  - samfunnsfag, humaniora
  - kobling mellom publikasjon og data
  - Norge i praksis ikke på banen ennå
    - Veldig vanskelig område

Interoperabilitet

- Vitenarkiver har liten verdi som frittstående arkiv
  - Greit nok til markedsføring av egen institusjon
- Verdien ligger i å kunne inngå i større enheter
  - for å kunne være synlig der brukeren leter etter informasjon
    - og det er IKKE i de enkelte lokale arkiver
  - det lokale vitenarkivet nødvendig infrastruktur
- Krever protokoller, standardisering og lojal oppfølging
  - Sentralt internasjonalt standardiseringsorgan mangler
  - DRIVER ser ut til å definere en standard i Europa
    - og land utenfor Europa «hiver seg med»

OpenAIRE

- EU-prosjekt for å muliggjøre etterlevelse av «special clause 39» i FP7 (krav om OA)
  - gjelder ca 20 % av midlene i dag
  - trolig 100 % i FP8
- Etablering av «Orphan Archive»
  - men hovedteknikk høsting via DRIVER
    - som får data fra NORA
    - ellers får vi norsk innhold i EU, som ikke finnes nasjonalt
- Krever nye metadata for å identifisere relevant innhold
  - må legges på posten senest i lokalt arkiv

Open Access-tidsskrift

DOAJ DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

**SPARC
EUROPE
AWARD
2009**

For Outstanding
Achievements
in Scholarly
Communications
SPARC
The Library Publishing and Academic Resource Coalition

[Find Journals](#)

[New titles](#)

[Find articles](#)

[Suggest a journal](#)

[About](#)

[FAQ](#)

[News](#)

[Links](#)

[Sponsors](#)

[Long term archiving](#)

[Membership](#)

[Feedback](#)

[For journal owners](#)

[For authors](#)

Today's visitors

Total 3295

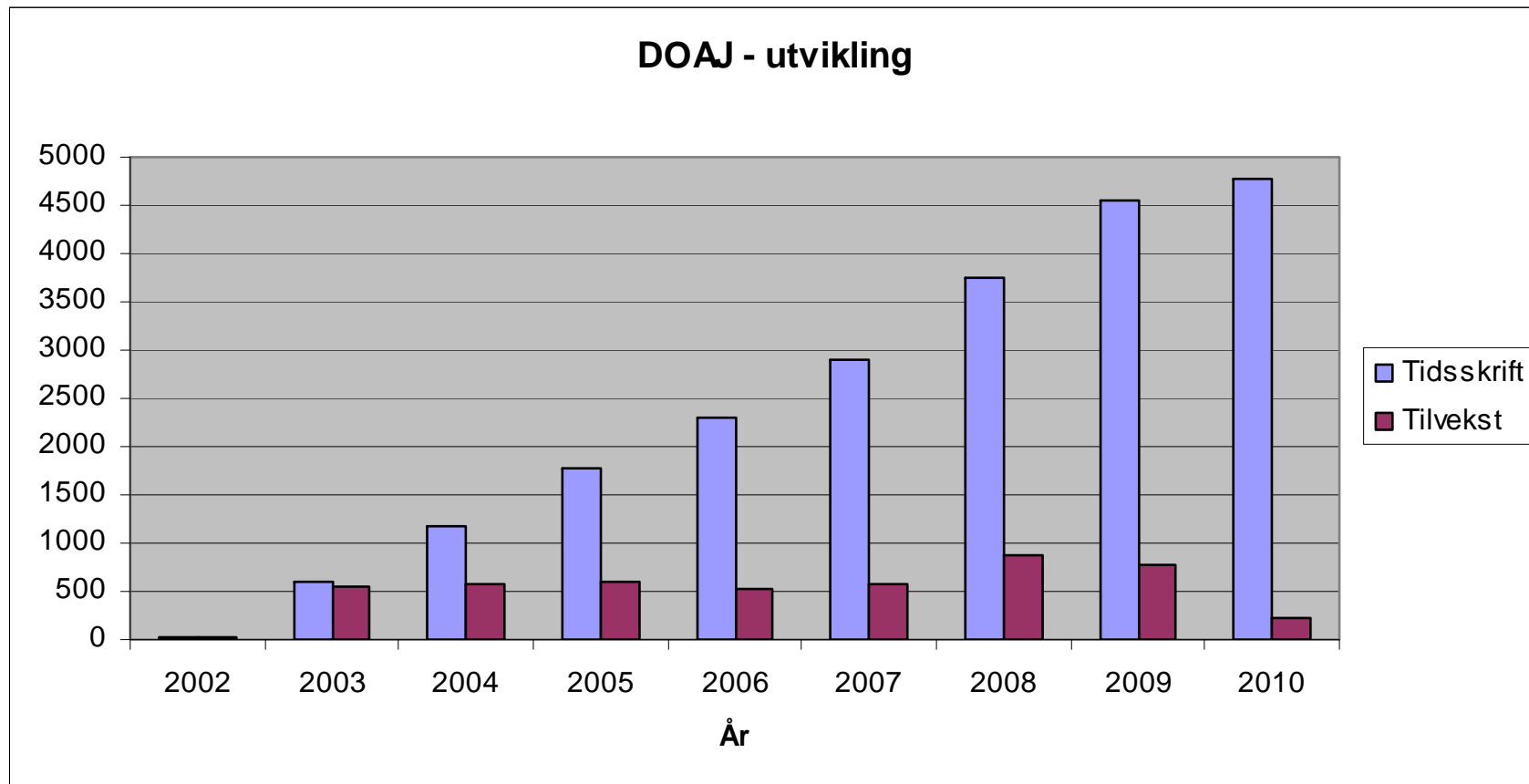

DOAJ by country

#	Country	Number of journals added into DOAJ									Total number of journals in DOAJ									
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
1	United States	20	209	92	96	72	108	213	175	36	20	229	321	417	489	597	810	985	1021	
2	Brazil	0	8	118	48	52	61	74	45	11	0	8	126	174	226	287	361	406	417	
3	United Kingdom	5	115	47	39	40	33	33	60	23	5	120	167	206	246	279	312	372	395	
4	Spain	0	6	20	63	50	27	63	30	14	0	6	26	89	139	166	229	259	273	
5	Germany	1	12	19	38	23	30	26	23	10	1	13	32	70	93	123	149	172	182	
6	India	0	15	18	15	18	19	23	51	17	0	15	33	48	66	85	108	159	176	
7	Canada	0	26	12	11	17	15	25	30	6	0	26	38	49	66	81	106	136	142	
8	Turkey	0	4	9	25	12	25	25	24	4	0	4	13	38	50	75	100	124	128	
9	Italy	0	4	10	21	16	13	12	27	7	0	4	14	35	51	64	76	103	110	
10	Chile	0	3	41	19	13	7	14	10	1	0	3	44	63	76	83	97	107	108	
11	Japan	2	21	43	23	3	0	4	7	0	2	23	66	89	92	92	96	103	103	
12	France	0	10	6	22	14	10	19	9	5	0	10	16	38	52	62	81	90	95	
13	Colombia	0	2	2	5	19	19	18	26	1	0	2	4	9	28	47	65	91	92	
14	Australia	0	19	16	12	7	10	10	13	1	0	19	35	47	54	64	74	87	88	
15	Romania	0	5	1	0	7	5	12	36	20	0	5	6	6	13	18	30	66	86	
16	Mexico	0	1	4	23	20	13	14	8	0	0	1	5	28	48	61	75	83	83	
17	Venezuela	0	3	36	6	16	3	7	6	1	0	3	39	45	61	64	71	77	78	
18	Poland	0	10	4	10	11	7	25	6	2	0	10	14	24	35	42	67	73	75	
19	New Zealand	0	4	2	7	4	12	17	19	4	0	4	6	13	17	29	46	65	69	
20	Croatia	0	4	5	4	4	30	15	2	3	0	4	9	13	17	47	62	64	67	
21	Switzerland	1	8	5	8	3	2	18	14	7	1	9	14	22	25	27	45	59	66	
22	Pakistan	0	0	3	15	4	11	9	17	4	0	0	3	18	22	33	42	59	63	
23	Argentina	0	0	1	9	11	16	14	8	4	0	0	1	10	21	37	51	59	63	
24	Iran	0	0	0	6	7	13	11	10	4	0	0	0	6	13	26	37	47	51	
25	Portugal	0	1	1	0	8	6	9	14	1	0	1	2	2	10	16	25	39	40	
26	Netherlands	1	5	2	5	5	5	6	9	1	1	6	8	13	18	23	29	38	39	
27	Austria	0	1	0	19	4	4	7	2	1	0	1	1	20	24	28	35	37	38	
28	Czech Republic	0	5	1	2	2	3	7	5	7	0	5	6	8	10	13	20	25	32	
29	Serbia	0	3	2	1	3	1	10	4	3	0	3	5	6	9	10	20	24	27	
30	Sweden	1	6	2	1	5	0	6	1	3	1	7	9	10	15	15	21	22	25	
31	Finland	0	3	1	3	1	9	4	0	3	0	3	4	7	8	17	21	21	24	
32	Cuba	0	0	13	4	2	1	1	2	0	0	0	13	17	19	20	21	23	23	
33	Greece	0	2	0	2	3	2	8	5	1	0	2	2	4	7	9	17	22	23	
34	Bulgaria	0	1	1	2	2	1	7	3	5	0	1	2	4	6	7	14	17	22	
35	Slovenia	0	1	2	4	5	1	6	1	0	0	1	3	7	12	13	19	20	20	
36	Peru	0	0	0	4	5	2	5	3	1	0	0	0	4	9	11	16	19	20	
37	Malaysia	0	0	0	3	1	3	3	8	2	0	0	0	3	4	7	10	18	20	
38	South Africa	0	3	3	1	1	1	4	5	0	0	3	6	7	8	9	13	18	18	
39	Korea	0	6	6	0	1	0	2	1	0	0	6	12	12	13	13	15	16	16	
40	Russia	0	4	1	3	3	0	2	2	1	0	4	5	8	11	11	13	15	16	
41	Nigeria	0	1	4	1	0	8	2	0	0	0	1	5	6	6	14	16	16	16	
42	Norway	0	2	2	1	2	2	5	2	0	0	2	4	5	7	9	14	16	16	
43	Costa Rica	0	0	5	0	3	1	5	1	1	0	0	5	5	8	9	14	15	16	

Utviklingen av OA-tidsskrifter totalt

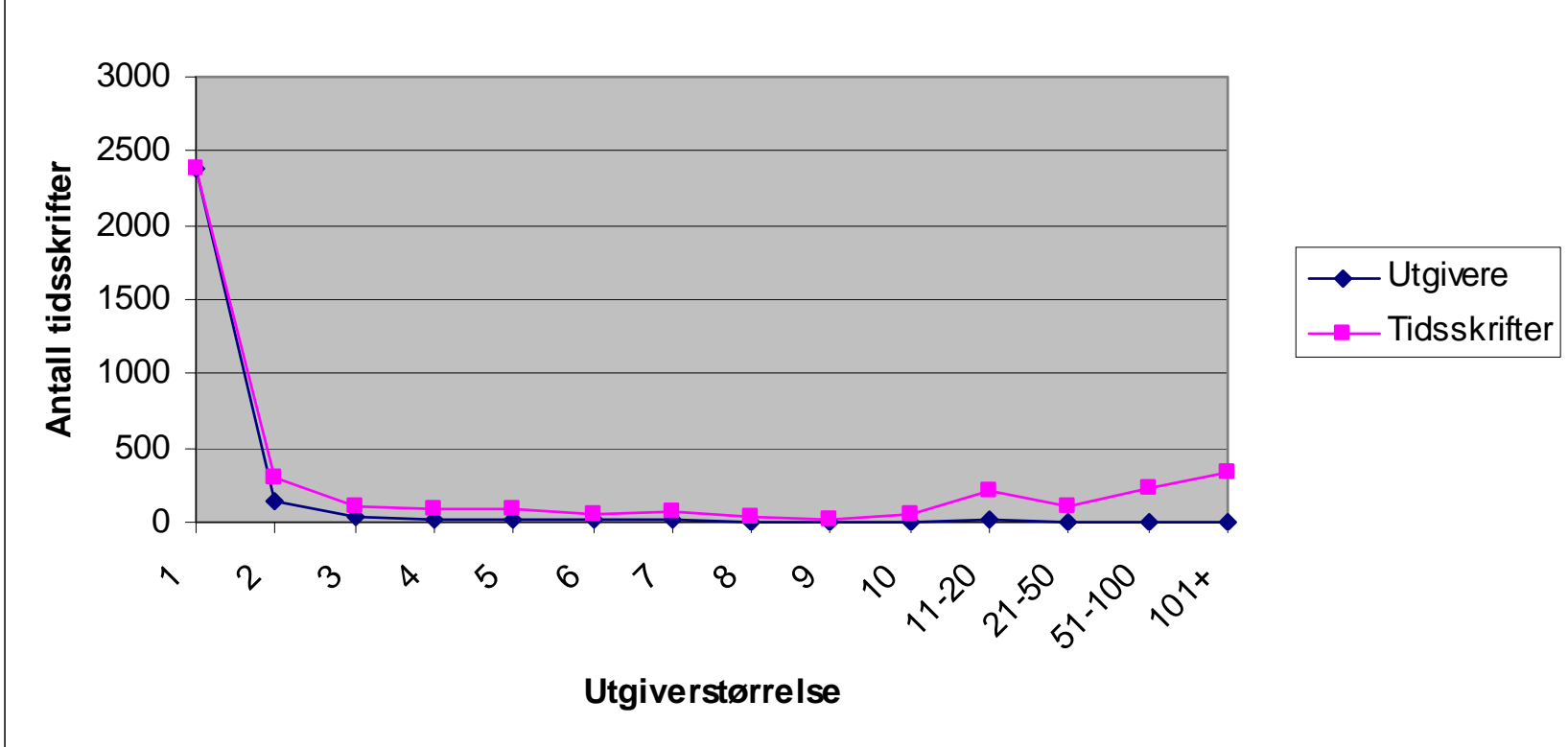
... men ...

- OA-tidsskriftene er små målt i antall artikler
  - de vil vokse det av seg, men per i dag er det mye nystartet og smått
- Arbeidet med å utgi OA-tidsskrifter er veldig lokalt og lite effektivt organisert
  - hvert tidsskrift sin utgiver
    - samarbeid er farlig?
  - dette er lite effektivt
    - dét er i hvert fall farlig!

Statistikk

(DOAJ per 13.05.2009)

OA-tidsskrifter fordelt etter utgiverstørrelse målt i antall utgitte tidsskrifter

Cost of an article

- Very rough estimates
  - From 22 of the journals
  - Numbers in parenthesis suspect, actual "believable" number without parenthesis
- The average conforms to industry standards – but is higher
  - BMC standard APC is EUR 1035

Cost of publishing an article	
Number of journals	22
Avg cost (EUR)	1499
Low cost (EUR)	(15) 200
High cost (EUR)	(10000) 6730

Hva med hybridene?

- Skepsis til hybrid OA, dvs. tidsskrifter som er abonnementsbasert men også tilbyr å gjøre enkeltartikler OA mot betaling
  - Skepsis til at tidsskriftene faktisk reduserer abonnementsprisen tilsvarende
- Men noen har fått avtaler om «gratis» Open Choice med Springer
  - Hva med de andre tidsskriftene? – de som ikke inngår i avtalen, men må ta seg betalt per artikkel?
  - «Level playing field» må også gjelde mellom ulike OA-løsninger

«Gold» mot «Green»

- «Gold» er Open Access-publisering i OA-tidsskrifter
- «Green» er egenarkivering av siste manuskriptutgave etter fagfelleevaluering i et vitenarkiv
- En del diskusjon om hva som er den rette strategien
  - Ideologiske forskjeller
  - Men også skinnuenighet, egentlig hva som bør være det nærmeste målet og komme først

Hva er NORA

- Et samarbeid mellom institusjoner som har et vitenarkiv
  - Forsøker å «omfavne» alt som har med Open Access å gjøre
- Finansiert
  - av ABM-U 2005–2007
  - av Kunnskapsdepartementet 2008–2010
- Nedlagt fra og med 2011?
  - overført til NVI?

Hva gjør NORA?

- Samler inn OA-innhold og gjør tilgjengelig i søketjeneste
  - Avtaler om metadata, vokabularer
- Videreforedler det
  - for å gjøre det tilgjengelig for flest mulig på mest mulig effektiv måte
  - tilpasning mellom nasjonale og internasjonale standarder/metadata
- Er Norges grensesnitt mot omverdenen
  - når det gjelder strukturert videreformidling

NORA

- Hensikten med NORA er at innholdet i arkivene skal få så vid distribusjon som mulig
- NORA samarbeider internasjonalt med
  - DART Europe om DEEP (doktoravhandlinger)
  - DRIVER om generell synliggjøring og tilgjengeliggjøring for tjenester
  - COAR – videreføring av DRIVER
  - OpenAIRE for å gjøre det mulig for norske forskere å oppfylle «special clause 39»

Utvikling fremover - annet materiale?

- Digitalisering av ulike samlinger?
  - som hører naturlig hjemme i NORAs videre distribusjon, for eksempel til Europeana
- Implementering av høstingsprotokoller i eksisterende databaser?
  - for eksempel Digitaliseringsprosjektet
- Inkludering av OA-publikasjoner
  - tidsskrifter
  - monografier
  - osv.
- Forskningsdata

NORAs fremtid

- NORA **må** ikke bestå som selvstendig organisasjon
- Men Open Access på nasjonalt plan **må** ha en oppdragsgiver/mandat
  - og ivaretas av en organisasjon som kan ha fokus på OA
- Kunnskapsdepartementet har antydnet at de vil peke på NVI og gi dem det overordnede, nasjonale ansvaret for Open Access
  - fra 1. januar 2011 (?)

«Breaking news»

- Tirsdag: Brev fra UHR til KD
- I forbindelse med overføring av oppgaver fra ABM-U til NB, mener UHR:
  - At KD bør «få tilbake» både oppgaver og ressurser knyttet til biblioteksfeltet for UH-sektoren
- Blant oppgavene som nevnes er Open Access
- Knyttet til «Cristin»
  - (Current Research Information Systems in Norway)
  - Som vel er et annet navn på NVI
- For NORA blir dette ev. en integrering i et sterkere bibliotekfaglig miljø enn den antydede løsningen med integrering i et NVI som ikke får ressurser og oppgaver fra ABM-U

NORA

Takk for meg!

Spørsmål? – se openaccess.no

Kontakt Jan Erik Frantsvåg

tlf 77 64 49 50

e-post: jan.e.frantsvag@uit.no

vev: www.openaccess.no